

Vedlegg 1
Kunnskapsdepartementet
Universitets- og Høgskoleavdelingen
Akersgata 44
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

postmottak@kd.dep.no

Oslo, 2014-24-03

Sak 14/6199

Høringssvar til NOU 2014:14 Fagskolene - et attraktivt utdanningsvalg

Samskipnadsrådet takker for muligheten til å komme med innspill til fagskoleutvalgets utredning. Dette høringsinnspillet vil primært ta opp forslaget om at fagskolene i Norge skal få rett og plikt til å være medlem i en studentsamskipnad. Status quo er at fagskolene selv fritt kan velge å søke medlemskap.

Premissene for forslaget

Slik Samskipnadsrådet forstår fagskoleutvalgets forslag er plikt og rett til samskipnadsmedlemskap ment å være en del av en styrking av fagskolenes status. Forslaget er ment å bidra til å gjøre fagskolene mer lik de øvrige lærestedene i tertiærnivået i utdanningsløpet. Eksempler på slike forslag er å innføre studiepoeng istedenfor fagskolepoeng og å øke krav til kvalitet og akkreditering av fagskoler. Disse øvrige forslagene har ikke Samskipnadsrådet noen formening om.

Samskipnadenes rolle

Norges 21 studentsamskipnader har et ansvar for studentene i Universitets- og høgskolesektoren. Samskipnadene skal være et supplement til lokale velferdstilbud og de ulike samskipnadene har forskjellige tjenester avhengig av lokale forhold. Kantinedrift og boligtilbud er felles for alle samskipnadene. I tillegg driver mange samskipnader treningstilbud, barnehager og helsetilbud med rådgivning.

Press på tjenestene

Allerede i dag er presset på samskipnadenes tjenester stort, noe som kan eksemplifiseres med boligtilbudet. Norsk studentorganisasjons [studentboligundersøkelse](#) for 2014 viser at den nasjonale dekningsgraden for studentboliger er på 13, 83 prosent av den totale studentmassen. Omtrent 20 prosent av landets studenter ønsker å bo i studentbolig. Det vil si at man mangler 14 690 boliger for å dekke behovet som allerede finnes blant studentene i UH-sektoren. Hvis landets ca. 16 000 fagskolestudenter skulle tre inn i sine lokale samskipnader ville dette utfordre et allerede presset tilbud.

Mange læresteder

Et ytterligere kompliserende moment er at fagskolenes 16 000 studenter er fordelt på over 110 ulike læresteder. I de store samskipnadene som per i dag skal betjene mange læresteder oppleves det som vanskelig å forholde seg til mange små enheter. Utfordringen består av to hovedmomenter.

For det første krever utformingen av tjenestetilbudet lokale avtaler og oppfølging av hvert enkelt lærested. For de aller minste lærestedene kan administrative kostnader muligens overstige fordelene for de lokale studenter.

For det andre er samskipnadene studentstyrte og dermed avhengig av levedyktige og representative studentdemokratier for å kunne utfylle sin rolle. Det er vanskelig å få til god nok representative organer basert på mange små læresteder.

Basert på disse to momentene vil en viktig forutsetning for samskipnadene være at fagskoleutvalgets forslag knyttet til konsentrasjon av fagskoletilbudet og færre enheter får gjennomslag.

Samskipnadenes ansvar for studentene

Selv med de betenkeligheter nevnt overfor er Samskipnadsrådet likevel ikke mot å gi fagskolene rett og plikt til å være medlem i sine lokale samskipnader. Samskipnadsordningen er ment å gi et trygt velferdstilbud til studenter. Hvis fagskoleutvalgets forslag settes ut i livet vil det på mange områder minske dagens skille mellom fagskolestudenter og studenter ellers i UH-sektoren.

Gitt at en slik utvikling finner sted vil fagskolestudentene også være innenfor samskipnadenes ansvarsområde og bør ha rett på samskipnadens tilbud på lik linje med andre studenter.

Imidlertid er det viktig for Samskipnadsrådet å understreke at dette må komme som en effekt av at fagskoleutdanningen oppnår den kvalitetshevingen som fagskoleutvalget fremmer.

Rådet vil advare mot å bruke samskipnadsmedlemskap som et virkemiddel for å heve statusen på fagskolestudiene. All den tid studentsamskipnadene i dag merker et press på tilbudet for UH-sektorens studenter bør ikke samskipnadsmodellen være noe som settes inn for å styrke fagskoleutdanningen.

Oppsummering

Samskipnadene ivaretar sin samfunnsrolle ved å følge utviklingen i høyere utdanning. De kommende strukturelle endringer i UH-sektoren vil medføre endringer i samskipnadssektoren, med større enheter som en sannsynlig utvikling.

Dersom det over tid blir mer konsentrerte fagskoler, med et tilbud som mer kan sammenlignes med UH-sektorens, er Samskipnadsrådet enig i at fagskolestudentene også bør ha rett til samskipnadens tjenester. Men samskipnadsmedlemskap bør ikke være virkemidlet for å heve kvaliteten og statusen på fagskoleutdanningen, det bør komme som et resultat det.

På vegne av Samskipnadsrådets styre
Lisbeth Dyrberg
Styreleder